

ARBETSPLAN FÖR DAGHEMMET VIDEUNGEN, LÄSÅRET 2020 - 2021

Godkänd av socialnämnden i Lumparland 23.11.2020

Arbetsplan för Daghemmet Videungen 2020 - 2021

Innehållsförteckning

ARBETSPLANENS INNEHÅLL.....	2
SAMARBETE MED HEMMET OCH GOD OMVÅRDNAD.....	2
BARNETS UTVECKLING	3
Barnets sociala och emotionella utveckling	3
Barnets kognitiva och språkliga utveckling	3
Barnets motoriska utveckling.....	3
Barnets matematiska utveckling	4
Mediefostran.....	4
Natur och miljö	4
ETIK OCH LIVSÅSKÅDNING.....	5
FEMÅRSVERKSAMHET OCH FÖRUNDERSVNING.....	5
SAMARBETE MED SKOLAN	6
SPRÅKSTÖD TILL BARN MED ANNAT MODERSMÅL.....	6
ALLMÄNPEDAGOGISKT, SPECIALPEDAGOGISKT OCH MÅNGPROFESSIONELLT STÖD	6
JÄMSTÄLLT OCH INDIVIDANPASSAT BEMÖTANDE	7
DEMOKRATI, RÄTTVISA OCH FÖREBYGGANDE AV MOBBNING	7

Arbetsplan för Daghemmet Videungen 2020 - 2021

ARBETSPLANENS INNEHÅLL

Enligt 15§ i barnomsorgslagen för landskapet Åland (2011:86) skall daghem göra en arbetsplan över verksamheten. Arbetsplanen skall godkännas av det organ som ansvarar för barnomsorgen i kommunen.

Arbetsplanen innehåller beskrivning av verksamheten, syftet är att läsaren skall kunna ta del av daghemmets mål, hur vi förverkligar målsättningarna och förundervisningens innehåll.

Verksamheten lägger grunden till ett livslångt lärande och skall vara stimulerande, trygg och lärorik för alla barn och utgå från barnets olika förutsättningar och behov.

Vi följer grunderna för förundervisningen för barnomsorgen i landskapet Åland som gäller alla barn på daghemmet. Vi satsar extra mycket på språkutveckling och kommunikation.

Daghemmets öppettider är klockan 07.15 – 17.00. Videungen har en (1) avdelning med barn i åldrarna 1 – 7 år samt fritidsverksamhet både före och efter skolan för elever i årskurserna 1 – 2 och vid behov för årskurs 3.

SAMARBETE MED HEMMET OCH GOD OMVÅRDNAD

En bra kommunikation är grunden för ett gott samarbete mellan daghemmet och familjen.

Vårdnadshavarna har huvudansvaret för barnets lärande, fostran och utveckling och daghemmets personal skall stödja i denna uppgift.

Vid inskolningen informerar vi vårdnadshavarna om daghemmets regler och rutiner. Vi vill bygga upp ett förtroendefullt samarbete där vårdnadshavarna har möjlighet att själv påverka och bidra till verksamheten.

God omvårdnad avser vi är en stimulerande och trygg miljö, både inom- och utomhus. Barnet får tid till både fri lek och organiserad planerad lek. Leken är en stor del av verksamheten. I leken ingår många utvecklingsområden så som samarbete, turtagning, konfliktlösning, rumsuppfattning, språkutveckling, kommunikation och samtidigt lär barnet sig att visa hänsyn och hantera känslor.

En tydlig struktur på dagen ger också barnet trygghet och förutsägbarhet, vilket är viktigt för barnets välmående. En viktig del av samarbetet är att vi erbjuder föräldrasamtal och föräldramöten en gång per verksamhetsår och vid behov flera gånger.

BARNETS UTVECKLING

I verksamheten på daghemmet skall barnets förmågor, möjligheter och intressen utgöra grunden för planeringen.

Barnet lär med alla sina sinnen och hela kroppen. Vi stöder barnets sociala och emotionella, kognitiva, språkliga, matematiska och motoriska utveckling. Vi vill att barnets självkänsla och självförtroende till sin egen förmåga skall växa genom dessa olika färdigheter.

Barnets sociala och emotionella utveckling

Daghemmets verksamhet skall stärka barnet i den sociala och emotionella utvecklingen, det gör vi genom omsorgen till alla barn. Vi vill stärka barnets självbild och att lära barnet förmågan att fungera enskilt och i grupp.

Vi lär barnet att hantera motgångar och att ta hänsyn till sina medmänniskor. Regler, rutiner, rättigheter och skyldigheter lär vi oss genom sociala och emotionella färdigheter.

Barnets kognitiva och språkliga utveckling

Barn lär sig genom alla sina sinnen och vårt uppdrag är att ge barnet olika möjligheter att utforska sin omvärld. Språkförståelsen/språkmedvetenheten är grunden för språkutveckling.

Vi vill stärka barnets ordförråd och förmåga att tänka, diskutera, återberätta, uttrycksförmåga och kunna reflektera över olika frågor, både i dess verbala och/eller ickeverbala språkliga utveckling. Vi tränar den språkliga färdigheten i princip allt vi gör men bland annat genom lek, sång, rim, ramsor, tecken, bilder, diskussioner, sagor m.m.

Barn utvecklas olika och så även deras kognitiva utveckling och mentala processer. Vi övar barnets förmåga att just tänka, lösa problem och att reflektera över deras eget handlande.

Om vi tränar dessa färdigheter blir barnet bättre på att reflektera kring sig själva och ger barnet en större självkänedom. Vi vill väcka barnets nyfikenhet genom att låta det upptäcka, utforska och experimentera.

Barnets motoriska utveckling

Barnets motoriska färdigheter utvecklas genom att de får använda sin kropp och sina sinnen på olika sätt. Fysisk aktivitet är en del av vardagen på daghemmet.

Arbetsplan för Daghemmet Videungen 2020 - 2021

Varje barn utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning med hjälp av bland annat rörelselekar, skogspromenader, dans, gymnastik och simning.

När motoriska aktiviteter integreras i verksamheten förbättras barnets inlärningsmöjligheter. Både inom- och utomhusmiljön skall ge möjlighet för barnet att utöva fysisk aktivitet, vilket gör att barnet känner glädje, uttrycker känslor och lär sig nya färdigheter.

Under verksamhetsåret går vi regelbundet till skolans gymnastiksal och till skogen, vi deltar i Ålands Naturskola och åker och simmar till Folkhälsan samt till vår egen strand bredvid daghemmet. Daghemmet har en målarateljé där vi har möjlighet att utöva skapande verksamhet. Vi jobbar med olika material där kreativitet, målar tekniker m.m. tränas, vilket bland annat främjar fin- och grovmotoriken.

Barnets matematiska utveckling

I den dagliga verksamheten väcker vi barnets intresse för matematikens värld, den grundläggande matematiken som utgår från konkreta situationer.

Förståelsen för matematik bidrar till att barnets kommunikation blir mer funktionell. Vi sätter fokus på bland annat antalsbegrepp, tecken, symboler, siffror, matematiska begrepp, ordningstal, geometriska former, tidsbegrepp m.m.

Mediefostran

Verksamheten erbjuder barnet olika mediala alternativ, alltid med fokus på inläring som utgångspunkt. Exempelvis lyssnar och ser vi på sagor via läsplatta, lyssnar på avslappnande musik, lyssnar på radio, arbetar med datorn där vi söker fakta och information.

Vi arbetar med olika inlärningsappar och dansar med hjälp av läsplatta och TV.

Natur och miljö

Utevistelse är en stor del av verksamheten, både i den fria leken och i ledda situationer. Vi uppmuntrar barnet att iaktta det som händer i naturen i de olika årstiderna, både med djur och natur.

Med hjälp av våra sinnen upptäcker vi tillsammans naturen med skogspromenader, utflykter och deltar i Ålands natur och Miljös undervisningstillfällen. Vi diskuterar också med barnen om miljöansvar.

ETIK OCH LIVSÅSKÅDNING

Vi diskuterar om mångfald med barnen och förmedlar goda etiska värderingar. Vi uppmärksammar våra traditionella högtider, firar lucia och besöker julkyrkan. All aktivitet som rör religion är frivillig.

Daghemmet har ett hållbarhetstänk utifrån Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland. Genom medvetna handlingar i vår vardag vill vi vara en del av förverkligandet av visionen hållbar utveckling, att gå från tanke till handling.

FEMÅRSVERKSAMHET OCH FÖRUNDERVISNING

Hela barnets vistelse på daghemmet är förberedande inför skolstarten, men sista året arbetar vi regelbundet i en egen grupp med dessa barn, där barnet förbereds med målinriktat arbete med de centrala ämnen som ingår i förundervisningen.

I förundervisningen läggs extra uppmärksamhet på läs-, skriv- och matematikförberedelser men även motorik och rörelse integreras. Vi tränar på att ta emot instruktioner, vara koncentrerade, reflektera och att kunna återberätta.

Vi använder oss av olika material, bland annat trollet Trulle och Favorit matematik. Med Trulle tränas den språkliga medvetenheten och barnets visuella, auditiva och motoriska förmåga stimuleras. Favorit matematik är ett basläromedel i matematik med en tydlig struktur. Materialet kommer från Finland, där det är uppskattat för strukturen och de goda resultaten hos barnen. Berättelserna om skatan Sally och ekorren Kurre låter barnen möta vardagliga problem som stimulerar fantasin och utvecklar förmågan att lära med andra.

Vi använder oss av olika arbetsredskap för att följa barnets utveckling, för att se vad barnet kan och vad vi behöver träna mera på.

I början av verksamhetsåret görs KTI med förundervisningsbarnen. KTI är en kontrollerad teckningsiakttagelse. Vi använder oss också av Axet, ett gemensamt observationsmaterial för alla åländska daghem där barnets utveckling observeras. Förundervisningsbarnen observeras en gång på höstterminen och en gång på vårterminen, de övriga barnen en gång per verksamhetsår. Detta arbetsmaterial används som planering för barnets inläring och är även grunden för överföringssamtalen inför skolstarten.

Arbetsplan för Daghemmet Videungen 2020 - 2021

Två dagar i veckan har vi femårsverksamhet som är för de barn som följande verksamhetsår skall börja i förundervisningen.

Vi arbetar med materialet Väpplarna. Det är ett nytt material där vi får följa fyra Väpplare som arbetar med språk, matematik, NO/teknik och socialt samspel. Vi får följa Väpplarna när de tränar på att bli riktiga superhjältar. Under historiens gång upptäcker dom att de blivit ett riktigt superhjälteteam där de lärt sig att dela med sig av sina kunskaper och att vara bra kompisar.

SAMARBETE MED SKOLAN

Under hela verksamhetsåret upprätthålls samarbetet med skolan genom läs- och sångstunder, vi går till gymnastiksalen både för att röra på oss och för att barnet skall bekanta sig med skolans utrymmen. Skolbesök görs vid flera tillfällen under våren samt det sista besöket med den blivande klassen och dess lärare.

Skolan bjuder in till föräldramöte där rektor och lärare deltar. Skolöverföringen sker med hjälp av en gemensam blankett som fyllts i av daghemspersonalen, med vårdnadshavarnas tillåtelse. Skolans och daghemmets personal har regelbundna samarbetsmöten. Tillsammans med skolan vill vi bygga upp en trygg grund för alla barn.

SPRÅKSTÖD TILL BARN MED ANNAT MODERSMÅL

All verksamhet på daghemmet tränar barnets språkutveckling. Barn med annat modersmål än svenska, som är daghemmets verksamhetsspråk, erbjuds språkstödsundervisning på daghemmet. Detta sker både i grupp och enskilt. Det finns även tillgång till tolktjänster, vid exempelvis föräldrasamtal.

ALLMÄNPEDAGOGISKT, SPECIALPEDAGOGISKT OCH MÅNGPROFESSIONELLT STÖD

Alla barn skall få tillräckligt med stöd för det individuella lärandet. Om behovet för särskilt stöd uppmärksammas så skall stödåtgärder sättas in.

Det specialpedagogiska stödet är indelat i tre nivåer, för att tillgodose alla barns olika behov:

- allmänpedagogiskt stöd
- specialpedagogiskt stöd
- mångprofessionellt stöd

Arbetsplan för Daghemmet Videungen 2020 - 2021

Då det allmänpedagogiska stödet inte räcker till sätts specialpedagogiska stödinsatser in och därefter mångprofessionellt stöd vid behov, bl.a. i form av samarbete med ÅHS barnrådgivning, tal- och ergoterapeuter, BUP och barnskyddet. Vårdnadshavare underrättas alltid då detta blir aktuellt.

JÄMSTÄLLT OCH INDIVIDANPASSAT BEMÖTANDE

Vi ser barnen ur ett helhetsperspektiv där alla barn är unika individer som har rätten till att bli sedda alla dagar, bli lyssnade på och bekräftade. Vårt mål är att barnet alltid skall få uttrycka sina tankar och önskemål, få diskutera och vidga sina idéer utan att bli begränsade av oss vuxna.

Vi vill ge barnet möjligheten att pröva på och utveckla förmågor oavsett kön eller ursprung. Barnets rättigheter skall alltid tillgodoses oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsvariation. Personalen har deltagit i landskapets fortbildning för en jämställd barnomsorg, Lika bemötande av flickor och pojkar. Vi månar om att implementera FN:s barnkonvention i verksamheten.

DEMOKRATI, RÄTTVISA OCH FÖREBYGGANDE AV MOBBNING

Barnet skall uppmärksammas och verksamheten skall ge varje barn möjlighet att få ta plats i gruppen samt möjlighet till eftertanke. Barnet har rätt till lek, vila och fritid enligt ålder och utvecklingsnivå (FN:s konvention om barnens rättigheter artikel 31).

Alla barn skall ha samma rättigheter/skyldigheter, möjligheter och mötas med respekt, men barnet har även skyldighet att bemöta andra på ett respektfullt sätt och har ansvar för sina egna handlingar.

Vi ser barnets potential och styrkor och vårt mål är att uppmuntra och stödja och utveckla barnets förmåga till empati och förståelse. Förståelsen för att alla är olika och har olika behov. Vi månar även om att visa tolerans och att kunna förlåta. Tillsammans med föräldrarna bär vi ansvaret över att vara goda förebilder för barnen.

Daghemmets policy är att ta itu med konflikter genast när de uppstår. Folkhälsans material "Kompisväskan" är ett praktiskt utformat material som vi använder oss av. Materialet producerades genom projektet "Daghem utan mobbning". Med det vill vi motivera och inspirera till ett mobbningsförebyggande arbete bland barnen.

Arbetsplan för Daghemmet Videungen 2020 - 2021

Syftet är att stöda barns kamratrelationer och att vägleda och lära barnet olika sätt att bygga upp meningsfulla relationer till jämnåriga och stärka de positiva förutsättningarna i barngruppen.

Vi använder oss även av boken Vännerna i Kungaskogen där budskapet är att vara en bra vän och hur man är en bra vän, den uppmärksammar inkludering och exkludering. Genom sagan får barnet förebilder hur man skall behandla varandra.

Bokens berättelse handlar om igelkotten Snick och ekorren Snack och om deras gemensamma projekt att bygga en koja. De stöter på olika djur och olika konflikter uppstår när de skall inkluderas i gruppen, situationer som uppstår i berättelsen är vad de flesta barn upplever i vardagen.

Vi uppmuntrar till en sund problemlösning, konflikthantering och stärker barnet i den sociala kompetensen.

Vi arbetar förebyggande mot mobbning enligt "Handlingsplan för mobbningsförebyggande arbete och ingripande vid mobbning". Vi lär barnen de kompisregler som gäller på daghemmet samt etiska frågor.

Personalen har fått delta i Finlandssvenska antimobbings projekt, "Vi mobbar int". Projektet vill stödja personal, föräldrar och barn i deras strävan att motverka otrygghet och utanförskap.

Personalen vid daghemmet Videungen, Lumparlands kommun i november 2020.